

# ARTTU VOITTI SARJAKUVAKISAN

# ELÄMÄ ON KUVIA

"Yritän tehdä vähän erilaista sarjakuvaa kuin mitä Suomessa on yleensä tehty", sanoo jyväskyläläinen taiteilija **Hannu Hirvonen** (35) – ja tässä hän on onnistunut. Hirvonen voitti muodoltaan pelkistetyllä, sisältöltään purevalla sarjakuvallaan *Me-lehden* järjestämän kilpailun ja sai kiinnityksen lehden sarjakuvasivun tekijäksi.

Keskisuomalaisen lukijoille Hannu Hirvonen, taiteilijanimeltään **Arttu**, on tuttu tekijä nuorisoliite *Sykkeen* sarjakuvapiirtäjänä.

Kotimaisen laatukuvan (Pekka Puupää, Mämmilä...) tukijana ja julkaisijana 20-luvulta saakka kunnostautunut *Me-lehti* julisti viime keväänä sarjakuvakilpailun, johon osallistui 76 piirtäjää.

Lehden Helsingissä järjestämässä humoori-tilaisuudessa kisan voittajaksi nimettiin Hannu Hirvonen. Jotkut kilpailuraadin jäsenistä olivat sitä mieltä, että koko kisa kan-

natti järjestää yksinomaan Artun sarjakuvan vuoksi.

Arttu voitti kilpailun sarjakuvalla *Musta ja Valkoinen*. Se on nimensä mukaisesti mustavalkoinen kuvasarja, jonka päähenkilöinä ovat isä, äiti ja poika. Sarjakuva käsittelee erilaisia päivänpolttavia aiheita ja mm. sellaisia aina ajankohtaisia teemoja kuin sovinnismi, feminisismi ja avioliitto. Sivun kokoisena sarjakuvan alalaidassa on tragikoomisen juoppohahmon edesottamuksista kertova mini-strippi.

Väriyksen lisäksi Musta ja Valkoinen on hyvin pelkistetty työ myös henkilöhaamu- jensa ja muun toteutuksensa puolesta: useissa sarjoissa Arttu käyttää pysäytetyn kameran tekniikkaa eli säilyttää kuvakulman ja taustan samana, vain henkilöt liikkuvat, jos ovat liikkuvissa.

"Olin miettinyt tätä sarjakuvaa, varsinkin sen muotoa jo pitkään ennen kuin *Me-leh-*

den kilpailu julistettiin. Oli vaan vähän motivaation puutetta kehitellä sitä eteenpäin, kavnavia kun on niin vähän", Arttu kertoo. "Sarjakuvia lukiessa törmää usein joko liian ali- tai ylytyöstettyihin juttuihin, yritin välttää nämä molemmat seikat pelkistämällä kuvan sille sopivasti".

"Yritän tehdä vähän erilaista sarjakuvaa kuin mitä Suomessa on tehty. Mun sarjani ei ole välttämättä hirveän helppolukuinen, mutta ideana onkin se, että lukija palaisi kuvan kerran vilkaistuaan takaisin alkuun ja lukisi koko jutun uudestaan. Tällainen kiehtoo minua". Mistä ideat sarjakuvaan tulevat? Onko sen päähenkilöillä vastineita to- dellsuudessa?

"Kun menin käymään sinne *Me-lehteen*, toimittajat katsoivat mua vähän aikaa ja sanoivat sitten, että onpas sarjakuvansa näköinen mies", Arttu naurahtaa. "Totta kai ne kuvat on mun elämästä, mutta totta kai ne on myös koko maailmasta. Harrastan ihmisten tarkkailua, siihen piirrokseni perustuvat".

## Pikkuveli seikkailee Sykkeessä

Sykkeeseen Arttu on tehnyt sarjakuvaa kaksi ja puoli vuotta. Tässä sarjassa Arttu on kokeillut monenlaisia tekniikoita ja ideoita ja esitellyt useita erilaisia henkilöhaamuja.

"Tällä hetkellähän siinä on menossa taas uusi tyyppi, tämä pikkuproidi, joka käy- kentelee rakkaudenasioiden alkutaivalta", Arttu sanoo. "Saa nähdä, oppiiko se joi- tain tärkeitäkin asioita rakkaudesta, sillä alueella sen ajatukset kuitenkin pyöri".

Et siis pysty ennustamaan luomiesi hahmojen tulevia vaiheita?

"En, varsinkin *Sykkeen* juttu on aika spontaani sarja. Aikaa sen tekemiseen menee puolesta tunnista kymmeneen tuntiin".

Molemmat Artun sarjakuvista – Musta ja Valkoinen tämän kuun numerosta alkaen *Me-lehdessä* – ilmestyvät isoissa medioissa. Rajoittaako tämä seikka mitenkään ns. taiteilijan vapautta? Ajatteletko koskaan esimerkiksi sitä, miten kuvat sopivat lehden yleiseen linjaan?

"En mä ole mitään tuollaista kokenut. Sarjakuva on vähän erikolisasemassa, se saa olla erikoinen, inhoittavakin. Sarjakuva voi ärsyttää ja tönäitä samanlailla kuin lehtien kolumnistikin. Tosin tavallisesti lehdissä julkaistavat sarjat ovat tätä mitäänsanomaton- ta sanomalehtistriippiä, joka naurattaa vähän, mutta ei muuta. Tässä onkin yksi syy siihen miksi sarjakuva on niin aliarvostettu taidemuoto, sen mahdollisuuksia ei olla vauvauttu kehittämään kovin paljon".

"Toinen syy sarjakuvan nykytilaan on se, että sarjakuvan historiasta ei löydy vankkaa perustaa, johon voisi vedota ja sanoa, että tämä on sarjakuvataiteen *Mona Lisa*". Mutta onhan näitä klassikoiksi luokiteltuja sarjakuvia, kuten *Barksin Aku Ankka*. Mitä muuten pidät *Aku Ankasta* nykyisin?

Luen *Aku Ankkaa* säännöllisesti, tai en välttämättä lue, mutta nautiskelua piirtäjien töistä. Ei ne kuvat ole välttämättä hyviä, mutta ne on silti sillä tavalla pelkistettyjä ja kamikoituja, että ne miellyttävät minua".

"Esikuvia minulla ei sarjakuvan alalla ole, vaikka Mustan ja Valkoisen strippimuoto onkin samanlainen kuin mitä *Herriman* käytti *Krazy Kat*-sarjassaan. Jos vaikutteita jostain tulee, niin enemmänkin elokuvan puolelta. Esimerkiksi *Tati* on yksi sellainen, jonka ideoissa on ideoa."

## Kuvia koko elämä

Sarjakuvien tekemisestä Arttu innostui noin kolme vuotta sitten. Sitä ennen hän oli puuhailut lähinnä kaupallisten kuvien – joilla Arttu edelleenkin osittain elättää itsensä – ja maalausten parissa.

Tauluja Arttua alkoi syntyä parikymmentä vuotta sitten. Ensimmäiset työt olivat sekatekniikalla toteutettuja surrealistis-mystisiä näkyjä.

"Surrealismista mä lähdin liikkeelle, mä ihastuin siihen pikkupoikana kovasti".

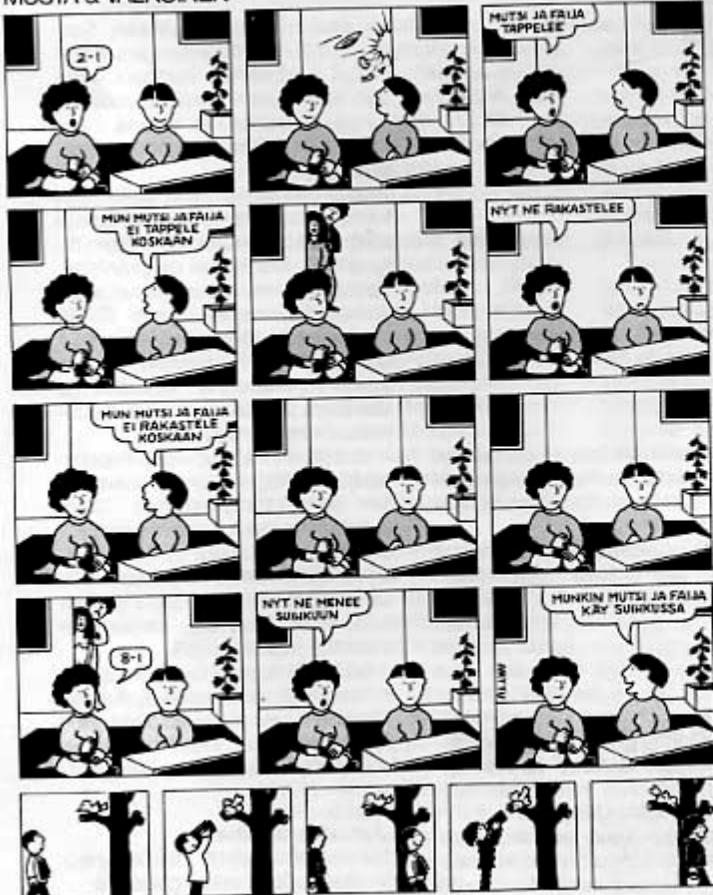
Näiden ensimmäisten kokeilujen jälkeen Arttu on hionut tekniikkaansa ja käynyt läpi monia erilaisia tyylikausia. Mutta teki hän piirroksiaan ja maalauksiaan millä tyyllillä tahansa, on yksi teema, joka pullahtaa pintaan hänen töissään tämän tästä: tähdet ja avaruus.

"Avaruudessa löytyy ulottuvuuksia. Siellä on perspektiivipisteitä, joiden kautta voi tarkastella maapalloa ja sen asioita tai ainakin kuvitella tarkkailevansa", Arttu toteaa.

Viimeisen kymmenen vuoden ajan Artun maalauksia on ollut lähes vuosittain esillä Jyväskylän Taiteilijaseuran yhteisnäyttelyssä, välistä muuallakin – viimeksi kesällä Tikka-Mannilassa. Omakin näyttely on tulossa – aikanaan: Arttu on taiteilija, joka kypsyttee ideoitaan pitkään ja tekee työtään rauhallisessa tempoissa.

Kari Saaristo

## MUSTA & VALKOINEN



## MUSTA & VALKOINEN

